

UZASADNIENIE

Na podstawie całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ustalono następujący stan faktyczny:

Od 2010 roku Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w C. realizowała inwestycję (...) Centrum Studiów (...) w D.. Wykonawca tego projektu został wyłoniony w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 39-46 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych w ówczesnym brzmieniu i zostało nim Konsorcjum firm (...) sp. z o.o. w L. jako Lider Konsorcjum i Grupa 3J SA w W. jako (...) Konsorcjum (zeznania A. T. k. 1299-1300, k. 120-122, E. K. k. 1300-1300v, 731-731v, G. K. k. 1300v-1301, 381-383, 442-444, M. M. (1) k. 1310v-1312v, 197-200, 556-559, wyjaśnienia oskarżonego M. M. (2) k. 1435-1436v).

W dniu 5 lipca 2007 roku została zawarta umowa pomiędzy zleceniodawcą i wykonawcą. Zawarto w niej zastrzeżenie, że wykonawca może powierzyć część zamówienia do wykonania podwykonawcom. Zgodnie z umową o roboty budowlane z dnia 12 lipca 2010 roku (...) sp. z o.o. z siedzibą w L. powierzyła wykonanie wskazanych w umowie robót spółce (...) sp. z o.o. w L. reprezentowanej przez Prezesa Zarządu M. M. (2). Spółka (...) zwracała się do zamawiającego, tj. Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w C. o wyrażenie zgody na powyższą umowę i taką zgodę otrzymała na piśmie z dnia 18 sierpnia 2010 roku. Podwykonawca miał wykonać swoje prace w terminie od dnia 22 lipca 2010 roku do dnia 30 stycznia 2011 roku. W umowie strony ustaliły wynagrodzenie kosztorysowe (umowa z dnia 5 lipca 2007 roku pomiędzy (...) w C. a Konsorcjum firm T. i Grupą 3J SA k. 68-86, akceptacja (...) w C. na zawarcie umowy z podwykonawcą (...) sp. z o.o. w L. k. 139, umowa o roboty budowlane k. 140-153).

Na początku 2011 roku okazało się, że zakres robót wykonanych przez spółkę (...) jest mniejszy niż zakładano, co spowodowało, że zakończenie budowy jako całości w terminie stało się wątpliwe. Okazało się także, że zobowiązania podwykonawcy względem jego kontrahentów dostarczających towary i usługi nie są na bieżąco regulowane. W dniu 19 stycznia 2011 roku (...) sp. z o.o. w L. zawarła umowę o roboty budowlane z firmą (...) sp. z o.o. w L., której prezesem zarządu był, tak samo jak w firmie (...), M. M. (2) (akceptacja (...) w C. na zawarcie umowy z podwykonawcą (...) sp. z o.o. w L. k. 155, umowa o roboty budowlane z dnia 19 stycznia 2011 roku k. 156-169, zestawienie wykonanych robót budowlanych przez spółki (...) – B. (...) k. 384-420).

Przy realizacji inwestycji (...) Centrum Studiów (...) spółka (...) – B. (...) współpracowały z innymi podmiotami, które dostarczały piasku na budowę, świadczyły usługi transportowe i dźwigowe. Były to między innymi osoby pokrzywdzone w niniejszej sprawie: Usługi (...) w P., (...) s.c. D. N. i W. N. w P., (...) s.c. M. – B. N. (1) w C., Kopalnia (...) s.c. R. i G. Z. w C., Przedsiębiorstwo (...) w K. Ż. J. S. (1) (zeznania W. N. k. 1297v-1298v, 87-89, 549-550, 1011-1011v, 1109-1109v, 1122-1122v, D. N. k. 1299, 1112-1112v, J. S. (1) k. 1433v-1434v, 110-112, 1130-1130v, G. Z. k. 1268-1269v, 51-53, 586-587, R. Z. k. 1269v-1270, 1012-1012v, B. N. (1) k. 1270-1270v, 56-57, 1110-1110v, M. N. (1) k. 1270v-1271, 599-600, 1111-1111v, F. W. k. 47-48, k. 187, S. H. k. 347-349, J. S. (2) k. 481, S. C. k. 506-509, A. T. k. 1299-1300, 120-122, G. K. k. 1300v-1301, 381-383, 442-444, M. M. (1) k. 1310v-1312v, 197-200, 556-559, wyjaśnienia oskarżonego M. M. (2) k. 1435-1436v).

M. M. (2) w piśmie z dnia 10 sierpnia 2010 roku złożył zamówienie na dostawy piasku i usługi maszyn przez Usługi (...) w P.. Jako prezes zarządu spółki miał on świadomość złej sytuacji finansowej w spółce oraz tego, że spółka może nie posiadać odpowiednich środków finansowych na uregulowanie zapłaty za zamawiany piasek i usługi. Surowiec był dostarczany stopniowo w miarę zapotrzebowania na telefoniczne zgłoszenie przez oskarżonego. Zamówienie było realizowane także przez drugą spółkę prowadzoną przez małżeństwo N. – (...) s.c. Oba podmioty wystawiały faktury za swoje usługi skierowane do spółki (...) sp. z o.o. Usługi (...) wystawił faktury: nr (...) z dnia 28 września 2010 roku na kwotę 29 975,40 złotych, nr (...) z dnia 26 października 2010 roku na kwotę 48 751,20 złotych, nr (...) z dnia 29 października 2010 roku na kwotę 22 454,10 złotych, zaś (...) D. N. i W. N. w P. wystawili dla spółki (...) sp. z o.o. faktury: (...) z dnia 26 października 2010 roku na kwotę 48 751,20 złotych i (...) z dnia 29 listopada 2010 roku na

kwotę 16 964,10 złotych. Od stycznia 2011 roku pokrzywdzone podmioty realizowały dostawy i usługi na rzecz (...) sp. z o.o. na zasadzie ciągłości. Pokrzywdzony Usługi (...) wystawił spółce (...) fakturę nr (...) z dnia 10 stycznia 2011 roku na kwotę 9 298,80 złotych. Ponadto za usługi koparki w kopalni w B. Usługi (...) wystawił dwie faktury dla spółki (...) – nr (...) z dnia 7 stycznia 2011 roku na kwotę 24 344,78 złotych i nr (...) z dnia 23 lutego 2011 roku na kwotę 8 874,45 złotych (zeznania W. N. k. 1297v-1298v, 87-89, 549-550, 1011-1011v, 1109-1109v, 1122-1122v, D. N. k. 1299, 1112-1112v, faktury VAT wystawione przez Usługi (...) w P. k. 25-30, faktury VAT wystawione przez (...) s.c. w P. k. 21-22, zlecenie (...) sp. z o.o. złożone firmie Usługi (...) w P. k. 31).

W dniu 7 lutego 2011 roku wobec nieregulowania zadłużenia przez M. M. (2) jako przedstawiciela (...) sp. z o.o. zawarte zostały ugody z (...) s.c. D. N. W. P. i Usługi (...). W ugodach tych wpisano plan spłaty zadłużenia oraz, że gwarancję płatności za firmę (...) sp. z o.o. przejmuje (...) sp. z o.o. w przypadku nie wywiązania się ze spłaty do 30 września 2011 roku (dla Usługi (...)) oraz do 15 września 2011 roku (dla (...) s.c. D. N. W. P.) (zeznania W. N. k. 1297v-1298v, 87-89, 549-550, 1011-1011v, 1109-1109v, 1122-1122v, D. N. k. 1299, 1112-1112v, częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. M. (2) k. 1435-1436v, ugoda zawarta przez (...) s.c. w P. z M. M. (2) z dnia 7 lutego 2011 roku k. 20, ugoda zawarta przez Usługi (...) w P. z M. M. (2) z dnia 7 lutego 2011 roku k. 23).

Spółka (...) uregulowała część należności, kwotę 7 680 złotych z faktury (...), kwotę 2 799,50 złotych oraz na poczet należności dla (...) D. N. i W. N. w ogólnej wysokości 65 715,30 złotych kwotę 5 715,30 złotych. W związku z niuregulowaniem dalszych należności W. N. wystąpił na drogę postępowania cywilnego przeciwko M. M. (2). Uzyskał prawomocne nakazy zapłaty zaopatrzone w klauzulę wykonalności i skierował sprawę do komornika. Egzekucja okazała się jednak bezskuteczna (zeznania W. N. k. 1297v-1298v, 87-89, 549-550, 1011-1011v, 1109-1109v, 1122-1122v, D. N. k. 1299, 1112-1112v, nakazy zapłaty wydane na rzecz W. N. w sprawach sygn. VII GNc 5538/11, VIII GNc 5574/11, VIII GNc 5606/11 i VIII GNc 5571/11 Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku k. 659-662, k. 1123-1127, postanowienie o umorzeniu egzekucji Km 5719/12, Km 5717/12 przeciwko spółce (...) k. 1128-1129)

Łączna kwota zadłużenia względem Usług (...) w P. wynosi 133 219,23 złotych, zaś wobec (...) s.c. D. N. i W. N. w P. 60 000 złotych (zeznania W. N. k. 1297v-1298v, 87-89, 549-550, 1011-1011v, 1109-1109v, 1122-1122v, D. N. k. 1299, 1112-1112v).

Pomimo utrzymującej się złej sytuacji finansowej, (...) sp. z o.o. korzystała z usług dźwigowych (...) s.c. M. – B. N. (1) na zasadzie telefonicznego zamówienia przez M. M. (2). (...) s.c. zostały wystawione następujące faktury: nr (...) z dnia 30 października 2010 roku, nr (...) 20 listopada 2010 roku, nr (...) z dnia 30 listopada 2010 roku, nr (...) z dnia 30 grudnia 2010 roku na łączną kwotę 11 272,80 złotych. W okresie od stycznia do maja 2011 roku (...) s.c. wykonywała usługi dźwigowe, a faktury zostały wystawione na spółkę (...) sp. z o.o. Były to faktury (...) z dnia 31 stycznia 2011 roku na kwotę 2 361 złotych, nr (...) z dnia 26 lutego 2011 roku na kwotę 2 380,05 złotych, nr (...) z dnia 15 marca 2011 roku na kwotę 3 263,19 złotych, nr 21/03/2011 z dnia 31 marca 2011 roku na kwotę 3 429,24 złotych, nr (...) z dnia 30 kwietnia 2011 roku na kwotę 3 719,52 złotych i nr (...) z dnia 27 maja 2011 roku na kwotę 6 436,59 złotych. M. M. (2) spłacał należności w ratach. Zadłużenie spółki (...) sp. z o.o. zostało uiszczone w łącznej wysokości 13 900 złotych, co dawało nadpłatę w wysokości 2 627,20 złotych. Została ona zaliczona na poczet kolejnych faktur wystawianych na spółkę (...) sp. z o.o., tj. na fakturę nr (...) oraz część należności z faktury nr (...). W dalszej kolejności M. M. (2) zaniechał kolejnych wpłat. M. N. (1) z uwagi na powyższe wystosował w dniu 23 lipca 2011 roku do (...) sp. z o.o. wezwanie do zapłaty w łącznej kwocie 18 962,99 złotych. Powyższe zadłużenie nie zostało uregulowane (zeznania B. N. (1) k. 1270-1270v, 56-57, 1110-1110v, i M. N. (1) k. 1270v-1271, 599-600, 1111-1111v, częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. M. (2) k. 1435-1436v, faktury wystawione przez (...) s.c. M. – B. N. (1) k. 58-63, wezwanie firmy (...) s.c. do zapłaty należności k. 64).

M. M. (2) złożył także zamówienie na dostawę piasku podsypkowego u J. S. (1), prowadzącego Przedsiębiorstwo (...) w K. Ż.. J. S. (1) zgodnie z zamówieniem dostarczył 1602 m³ piasku sukcesywnie, w miarę zgłaszanego mu zapotrzebowania. Z tego względu J. S. (1) wystawił dla spółki (...) sp. z o.o. następujące faktury nr (...) z dnia 30 sierpnia 2010 roku na kwotę 6 679,50 złotych, nr (...) z dnia 30 września 2010 roku na kwotę 21 045 złotych, nr (...) z dnia 29 października 2010 roku na kwotę 10 614 złotych i nr (...) z dnia 10 grudnia 2010 roku na kwotę 10 248 złotych. Pierwsza

faktura została zapłacona w terminie. Następne dwie z opóźnieniem, jednak zgodnie z ugodą zawartą pomiędzy stronami w dniu 7 lutego 2011 roku na podobnych zasadach jak omówione wcześniej ugody z innymi pokrzywdzonymi. Należność z faktury nr (...) w kwocie 10 2448 złotych nie została uregulowana, pomimo wystosowanych przez J. S. (1) telefonicznych i pisemnych monitów (zeznania J. S. (1) k. 1433v-1434v, 110-112, 1130-1130v, częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. M. (2) k. 1435-1436v, faktury VAT wystawione przez P.W. S. J. S. (1) k. 7-10, 575, zamówienie (...) sp. z o.o. złożone do PW J. S. (1) k. 11, ugoda zawarta pomiędzy J. S. (1) a M. M. (2) z dnia 7 lutego 2011 roku k. 174).

W dniu 6 października 2010 roku spółka (...) sp. z o.o. złożyła zamówienie na transport i dostawę piasku w ilości 3 500 ton piasku w Kopalni (...) s.c. R. i G. Z. w C.. Dostawy miały być dostarczane stopniowo, w miarę zapotrzebowania. W okresie od sierpnia do grudnia 2010 roku pokrzywdzony dostarczył 2040 m³ piasku. Kopalnia (...) s.c. wystawiła następujące faktury za powyższe dostawy: nr (...) z dnia 30 września 2010 roku na kwotę 28 121 złotych, nr (...) z dnia 22 października 2010 roku na kwotę 10 760 złotych, nr (...) z dnia 30 listopada 2010 roku na kwotę 8 540 złotych i nr (...) z dnia 10 grudnia 2010 roku na kwotę 15 799 złotych. Łącznie dawało to kwotę 62 220 złotych. M. M. (2) uregulował w ratach kwotę 14 998 złotych do dnia 7 lutego 2011 roku, kiedy to strony zawarły ugodę, w której spółka (...) sp. z o.o. zobowiązała się do zapłaty zadłużenia w kwocie 47 222 złote w terminie do 30 czerwca 2011 roku, a w przypadku braku płatności do dnia 17 lipca 2011 roku przejąc gwarancję płatności miała spółka (...) sp. z o.o. Do końca kwietnia 2011 roku M. M. (2) spłacił jeszcze kwotę 12 222 złotych i do zapłaty pozostało jeszcze 35 000 złotych (zeznania G. Z. k. 1268-1269v, 51-53, 586-587, R. Z. k. 1269v-1270, 1012-1012v, częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. M. (2) k. 1435-1436v, zamówienie (...) sp. z o.o. złożone do Kopalni (...) k. 14, faktury VAT wystawione przez Kopalnię (...) s.c. R. Z. i G. Z. k. 15-16, ugoda zawarta przez współników s.c. Kopalnia (...) z M. M. (2) z dnia 7 lutego 2011 roku k. 17, 1347).

W momencie zaciągania wszystkich wskazanych wyżej zobowiązań finansowych kondycja (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. była zła. Posiadały one zadłużenie z tytułu należności publicznoprawnych oraz kontrahentów. Spółka (...) sp. z o.o. była niewypłacalna stosownie do definicji z art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. 2009, Nr 175, poz. 1361 z późn. zm.). M. M. (2) jako prezes zarządu spółki miał świadomość powyższej sytuacji i konsekwencji z niej wynikających (zeznania F. W. k. 47-48, k. 187, S. H. k. 347-349, J. S. (2) k. 481, S. C. k. 506-509, A. T. k. 1299-1300, 120-122, G. K. k. 1300v-1301, 381-383, 442-444, M. M. (1) k. 1310v-1312v, 197-200, 556-559, E. K. k. 1300-1300v, 731-731v, pismo (...) sp. z o.o. z wykazem zajęć wierzycelności spółki (...) sp. z o.o. k. 446-479, informacja z Trzeciego Urzędu Skarbowego w L. k. 601, 829-832, 1054, informacja z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych O/L. Inspektorat w R. k. 602, 607, 828, dokumentacja (...) spółki (...) k. 642-657, historia rachunku bankowego firmy (...) sp. z o.o. w R.k. 669-670a, historia rachunku bankowego firmy (...) sp. z o.o. w Banku (...) SA k. 671-682, historia rachunku bankowego firmy (...) sp. z o.o. w Banku (...) SA k. 686-708, historia rachunku bankowego firmy (...) sp. z o.o. w Banku (...) SA k. 709-729, historia rachunku bankowego z Banku (...) SA k. 1150-1163, opinia biegłego z zakresu księgowości k. 1065-1086).

Stanowisko procesowe oskarżonego M. M. (2) nie zmieniało się w toku postępowania.

Podczas pierwszego przesłuchania w toku postępowania przygotowawczego w dniu 6 października 2014 roku oskarżony M. M. (2) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień, wskazał jednak, że być może zdecyduje się złożyć wyjaśnienia po ustanowieniu przez siebie obrońcy (k. 1176-1175v).

Przy przesłuchaniu przed Sądem Okręgowym w Lublinie w dniu 13 lipca 2015 roku oskarżony M. M. (2) wskazał na inwestycje, jakie spółka (...) realizowała w 2010 i 2011 roku. Wskazał ponadto na trudności, jakie firma napotkała w realizowanych zleceniach. Wyjaśnił, że podczas realizacji inwestycji (...) w C. firma (...) zamawiała piasek od różnych dostawców, między innymi od pokrzywdzonych w sprawie niniejszej. Oskarżony przyznał, że miał trudności z regulowaniem należności za ten piasek i w związku z tym bezpośrednio po wystawieniu faktur przez pokrzywdzone firmy zawierał ugody z wierzycielami celem realizacji zobowiązań spółki (...) i przejęcia długu przez firmę (...). Ugody, według wyjaśnień oskarżonego, zostały zawarte z kopalnią (...), kopalnią (...) oraz W. N. i D. N. w P.. Należności zostały rozłożone na raty. Oskarżony przedstawił jakie poszczególne kwoty wpłacił na rzecz konkretnych wierzycieli. M. M. (2)

wyjaśnił, że w dniu 16 sierpnia 2011 roku przedłożył do (...) w C. cesję należności, która dotyczyła kwoty 804 186,02 zł wobec firmy (...). Prosił on, aby (...) nie wypłacała tej należności firmie (...) tylko dłużnikom oskarżonego. Oskarżony oświadczył, że nie kwestionował i w dalszym ciągu nie kwestionuje wysokości należności za dostawę piasku, jednak z uwagi na duże różnice w dostawie piasku na budowę sięgające ¼ wartości skierował stosowne zawiadomienie do organów ścigania. Sprawa prowadzona jest przez Prokuraturę Rejonową w Chełmie pod sygn. 1 Ds. 275/15. Zdaniem oskarżonego w dokumentach jest o ¼ więcej materiałów niż wbudowano rzeczywiście, co stanowi wartość ok. 100 000 złotych. Oskarżony wskazał ponadto, że do złej sytuacji finansowej jego firmy przyczyniła się realizacja zlecenia budowy szybu windowego w szpitalu w O. od firmy (...), która występuje na każdej umowie z firmą (...) jako partner konsorcjum. Z uwagi na wcześniejsze wadliwe wykonanie prac przez poprzedniego podwykonawcę, konieczne były dodatkowe prace wykonane przez firmę oskarżonego, który wyjaśnił, że w wyniku tego poniósł straty w wysokości około 200 000 złotych w związku z warunkami klimatycznymi. Firma (...) ogłosiła upadłość, oskarżony wystawił fakturę na kwotę 130 000 złotych. Została ona zgłoszona jako wierzytelność do masy upadłości. Ogólna strata firmy oskarżonego to wartość tej faktury plus 200 000 złotych zapłacone na rzecz firmy (...) za szalunki dostarczone na budowę. Te 200 000 złotych firma (...) musiała znaleźć i dlatego w protokole odbioru końcowego z dnia 23 lutego 2011 roku na budowie w (...) w D. stwierdzono wartość wadliwie wykonanych prac na 200 000 złotych i tą kwotą 200 000 złotych obciążono, zgodnie z wyjaśnieniami oskarżonego, firmę (...). Ponadto oskarżony podał, że zgłoszone zostało zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa przez prezesa firmy (...) poprzez stwierdzenie nieprawdy, że jest całkowicie rozliczony z firmą (...) i (...), a zdaniem oskarżonego tak wcale nie jest. Oskarżony wskazał, że firma (...) jest winna firmie (...) kwotę 666 324 złotych i gdyby te pieniądze zostały zapłacone, to wówczas nie byłoby sprawy, bo dostawcy byłiby spłaćeni. M. M. (2) wyjaśnił także, że w kwietniu 2013 roku do Sądu został złożony pozew i sprawa jest w toku. Ponadto podał, że złożył jeszcze jedno zawiadomienie do prokuratury na pana K., ponieważ składał on fałszywe zeznania przed Sądem, gdzie twierdził, że w miesiącach czerwiec, lipiec i sierpień 2011 roku pracownicy firmy (...) nie wykonywali pracy. Na zakończenie swoich wyjaśnień stwierdził, że rozumie ludzi, którzy nie otrzymują wynagrodzenia za swoją pracę, bo on też takiego nie otrzymywał, ponadto chciał zabezpieczyć tych ludzi i dlatego zawierał te umowy cesji i ugody. Oskarżony wniósł o wydanie wyroku uniewinniającego (k. 1435-1436v).

Wyjaśnienia oskarżonego M. M. (2) w ocenie Sądu w zakresie w jakim nie przyznał się on do popełnienia zarzucanego mu czynu nie zasługują na wiarę.

Powyższe stoi w sprzeczności z zeznaniami świadków w sprawie niniejszej G. Z. (k. 51-53, 586-587, 1268-1269v), R. Z. (k. 1012-1012v, 1269v-1270), B. N. (1) (k. 56-57, 1110-1110v, 1270-1270v), M. N. (1) (k. 599-600, 1111-1111v, 1270v-1271), W. N. (k. 87-89, 549-550, 1011-1011v, 1109-1109v, 1122-1122v, 1297v-1298v), D. N. (k. 1112-1112v, 1299), G. K. (k. 381-383, 442-444, 1300v-1301), M. M. (1) (k. 197-200, 556-559, 1310v-1312v), które zostaną omówione poniżej.

Wyjaśnienia oskarżonego są ponadto sprzeczne przede wszystkim z opinią biegłego z zakresu księgowości (k. 1065-1086). Z przytoczonej opinii jasno wynika, iż (...) sp. z o.o. w L. była niewypłacalna stosownie do definicji z art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. 2009, Nr 175, poz. 1361 z późn. zm.) nie później niż dnia 16 lutego 2009 roku. W okresie od 1 sierpnia 2010 roku do dnia 30 grudnia 2010 roku (w momencie wydawania przedmiotowej opinii zarzut obejmował okres od lipca 2010 roku do lipca 2011 roku) w okresie zaciągania zobowiązań wobec pokrzywdzonych spółka nadal była niewypłacalna. Spółka miała przeterminowane zobowiązania z roku 2010 i 2009. Biegła wskazała, że zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że spółka (...) nie miała możliwości uregulowania zaciąganych u pokrzywdzonych zobowiązań w terminie, biorąc pod uwagę środki finansowe, którymi spółka dysponowała na dwóch rachunkach bankowych, w Banku (...), uwzględniając operacje dokonywane na rachunkach oraz wielkość przeterminowanych zobowiązań publicznoprawnych. Sąd w pełni podziela wnioski z opinii, jako, że została ona sporządzona przez osobę posiadającą wymagane prawem kwalifikacje i wiedzę specjalistyczną z zakresu księgowości. Nie znajdując podstaw do kwestionowania opinii, Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego wspierał się w znacznym stopniu wnioskami biegłej.

W zakresie w jakim oskarżony wskazywał jakie kontrakty realizowała spółka (...), odnośnie części spłat zadłużenia względem pokrzywdzonych, inicjowanych przez oskarżonego postępowań cywilnych i karnych, zawartych

ugód z pokrzywdzonymi Sąd obdarzył walorem wiarygodności jego wyjaśnienia jako zborne, korespondujące z zeznaniami wskazanych wyżej świadków. Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie także w materiale dowodowym nieosobowym, który zostanie omówiony niżej. Jednakże motywy działania oskarżonego, który zawierał ugody ze swoimi kontrahentami nie miały w ocenie Sądu takiego celu jak wskazał oskarżony w swoich wyjaśnieniach (k. 1436v) mianowicie, iż starał się ich zabezpieczyć i robił wszystko, żeby podzielić się z nimi pieniędzmi. Powyższe kłóci się z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym. W ocenie Sądu takie praktyki M. M. (2) miały z jego strony na celu odroczenie w czasie terminów płatności wynikających z wystawianych przez pokrzywdzonych faktur za wykonane usługi lub dostawy towaru w postaci piasku i przedstawienie się w oczach partnerów biznesowych jako człowiek odpowiedzialny, który stara się znaleźć wyjście z patowej sytuacji finansowej. W żaden sposób działania te nie powodowały wzrostu gwarancji spłaty zadłużenia. Kwestia wpisania w treść ugód, że za zobowiązania (...) sp. z o.o. w L. po wskazanych terminach będzie odpowiadała spółka (...) sp. z o.o. także nie dawała gwarancji uregulowania należności na rzecz pokrzywdzonych, bowiem (...) (...) miała podobnie złą sytuację finansową jak spółka (...) i nie była w stanie spłacić zobowiązań spółki (...) i faktycznie tego nie czyniła.

Sąd uznał zeznania świadków G. Z. (k.51-53, 586-587, 1268-1269v), R. Z. (k. 1012-1012v, 1269v-1270) za wiarygodne co do okoliczności umowy (...) sp. z o.o. z Kopalnią (...) s.c. R. i G. Z. w C., faktur VAT wystawianych przez ich kopalnię dla spółki (...), ugody zawartej z oskarżonym w dniu 7 lutego 2011 roku, kwoty zadłużenia wobec Kopalni (...) s.c. R. i G. Z. w C.. Zeznania B. N. (2) (k. 56-57, 1110-1110v, 1270-1270v) i M. N. (2) (k. 599-600, 1111-1111v, 1270v-1271) Sąd uznał za miarodajne, co do umowy zawartej przez T. s c. M. – B. N. (2) w C. ze spółką (...) na usługi dźwigowe, faktur VAT wystawianych przez ich spółkę dla spółki (...), wysokości nieuregulowanego zadłużenia względem spółki (...). Zeznania świadków W. N. (k. 87-89, 549-550, 1011-1011v, 1109-1109v, 1122-1122v, 1297v-1298v), D. N. (k. 1112-1112v, 1299) zdaniem Sądu zasługują na wiarę, co do wykonywanych usług transportowych i dostaw piasku przez prowadzone przez nich podmioty – Usługi (...) w P. i (...) s.c. D. N. i W. N. w P., faktur przez nich wystawionych, ugód zawartych ze spółką (...) i kwot zadłużenia tej spółki i spółki (...) względem pokrzywdzonych. Zeznania świadka J. S. (1) (k. 110-112, 1130-1130v, 1433v-1434v) Sąd uznał za miarodajne, co do faktu zawarcia umowy o dostawę piasku przez firmę (...) z Przedsiębiorstwem (...) K. Ż., faktur wystawionych przez Przedsiębiorstwo (...), ugody zawartej pomiędzy pokrzywdzonym J. S. (1) a spółką (...) oraz kwot zadłużenia spółki (...) - B. (...) względem Przedsiębiorstwa (...) J. S. (1). Okoliczność, iż świadek zeznał, że nie czuje się oszukany przez M. M. (2) i nie widzi jego złej woli (k. 1434) nie ma wpływu na ustalenie odpowiedzialności karnej oskarżonego. Jest to jedynie subiektywne odczucie pokrzywdzonego, a przestępstwo oszustwa wskazane w art. 286 § 1 kk ścigane jest z urzędu. Nieścisłości, co do poszczególnych kwot zobowiązań czy dat, wynikają w ocenie sądu z odległości czasowej od zawierania poszczególnych umów do czasu składania zeznań, w szczególności tych w toku postępowania przed Sądem, a także z uwagi na fakt, że pokrzywdzeni działalnością z zakresu budownictwa zajmują się zawodowo i zawierają wiele tego typu umów z wieloma kontrahentami.

Sąd uznał za wiarygodne, co do okoliczności realizacji inwestycji (...) Centrum Studiów (...) w D. przez Konsorcjum firm (...) sp. z o.o. i Grupy 3j SA, korzystania przez nich z podwykonawców, tj. spółki (...) – B. (...), kondycji (...) spółek (...) - B. (...), braku realizacji płatności wynikających z faktur wystawianych przez kontrahentów spółek – pokrzywdzonych w sprawie niniejszej także zeznania A. T. (k. 1299-1300, 120-122), E. K. (k. 1300-1300v, 731-731v), G. K. (k. 1300v-1301, 381-383, 442-444), M. M. (1) (k. 1310v-1312v, 197-200, 556-559). Ponadto odnoście braku wywiązywania się przez Spółkę (...) ze zobowiązań finansowych względem pokrzywdzonych i zadłużenia z tego tytułu za wiarygodne uznać należało zeznania świadków F. W. (k. 47-48, k. 187), S. H. (k. 347-349), J. S. (2) (k. 481), S. C. (k. 506-509) jako korelujące z pozostałymi zeznaniami i dowodami o charakterze nieosobowym.

Zeznania wskazanych świadków są wewnętrznie spójne, zborne, uzupełniają się, a nadto w pełni znajdują swoje odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym nieosobowym wskazanym niżej.

Sąd obdarzył walorem wiarygodności pozostały materiał dowodowy nieosobowy zgromadzony w sprawie w szczególności: faktury VAT wystawione przez P.W. S. J. S. (1) (k. 7-10, 575), zamówienie (...) sp. z o.o. złożone do PW J. S. (1) (k. 11), zamówienie (...) sp. z o.o. złożone do Kopalni (...) (k. 14), faktury VAT wystawione przez Kopalnię (...) s.c. R. Z. i G. Z. (k. 15-16), faktury VAT wystawione przez (...) s.c. w P. (k. 21-22), faktury VAT wystawione przez Usługi

(...) w P. (k. 25-30), zlecenie (...) sp. z o.o. złożone firmie Usługi (...) w P. (k. 31), faktury wystawione przez (...) s.c. M. – B. N. (1) (k. 58-63), ugoda zawarta przez współników s.c. Kopalnia (...) z M. M. (2) z dnia 7 lutego 2011 roku (k. 17, 1347), ugoda zawarta przez (...) s.c. w P. z M. M. (2) z dnia 7 lutego 2011 roku (k. 20), ugoda zawarta przez Usługi (...) w P. z M. M. (2) z dnia 7 lutego 2011 roku (k. 23), ugoda zawarta pomiędzy J. S. (1) a M. M. (2) z dnia 7 lutego 2011 roku (k. 174), wezwanie firmy (...) s.c. do zapłaty należności (k. 64), umowa z dnia 5 lipca 2007 roku pomiędzy (...) w C. a Konsorcjum firm T. i Grupą 3J SA (k. 68-86), akceptacja (...) w C. na zawarcie umowy z podwykonawcą (...) sp. z o.o. w L. (k. 139), umowa o roboty budowlane (k. 140-153), akceptacja (...) w C. na zawarcie umowy z podwykonawcą (...) sp. z o.o. w L. (k. 155), umowa o roboty budowlane z dnia 19 stycznia 2011 roku (k. 156-169), oświadczenie M. M. (2) o braku zobowiązań firmy (...) wobec (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. w L. (k. 178-784), zestawienie wykonanych robót budowlanych przez spółki (...) – B. (...) (k. 384-420), pismo (...) sp. z o.o. z wykazem zajęć wierzytelności spółki (...) sp. z o.o. (k. 446-479), informacja z Trzeciego Urzędu Skarbowego w L. (k. 601, 829-832, 1054), informacja z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych O/L. Inspektorat w R. (k. 602, 607, 828), dokumentacja (...) spółki (...) (k. 642-657), historia rachunku bankowego firmy (...) sp. z o.o. w R. (k. 669-670a), historia rachunku bankowego firmy (...) sp. z o.o. w Banku (...) SA (k. 671-682), historia rachunku bankowego firmy (...) sp. z o.o. w Banku (...) SA (k. 686-708), historia rachunku bankowego firmy (...) sp. z o.o. w Banku (...) SA (k. 709-729), odpis z KRS dotyczący spółki (...) sp. z o.o. (k. 1113-1121), odpis z KRS dotyczący spółki (...) (k. 1196-1203) historia rachunku bankowego z Banku (...) SA (k. 1150-1163). Koresponduje on z zeznaniami świadków, częściowo wyjaśnieniami oskarżonego, w zakresie w jakim Sąd dał im wiarę. Dokumenty te zostały sporządzone przez uprawnione podmioty bądź osoby w przepisanej formie.

Zebrany i omówiony wyżej materiał dowodowy pozwolił jednoznacznie uznać, iż czyn jaki został zarzucony M. M. (2) wyczerpuje dyspozycję z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk.

Dyspozycja art. 286 § 1 kk penalizuje zachowanie polegające na doprowadzeniu innej osoby, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

Stronę podmiotową tego czynu stanowi zamiar bezpośredni kierunkowy – działanie sprawcy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Pojęcie korzyści majątkowej, konkretyzującej cel działania sprawy jest rozumiane szeroko - jako aktualne i przyszłe przysporzenie mienia, osiągnięcie korzyści majątkowej w konkretnych okolicznościach, ogólne polepszenie sytuacji majątkowej. Korzyść majątkowa w rozumieniu art. 286 § 1 kk jest pojęciem szerszym niż przywłaszczenie mienia. Dlatego też, dla realizacji znamienia działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, sprawca bynajmniej nie musi dążyć do przywłaszczenia mienia stanowiącego przedmiot oszukańczych zabiegów, wystarczy, że zamierza osiągnąć korzyść majątkową wynikającą z niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez osobę czy inny podmiot wprowadzone w błąd (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2002 roku w sprawie III KK 230/02). Nie każde doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem stanowi oszustwo. To ostatnie zachodzi tylko wtedy, kiedy sprawca działał w określony sposób, mianowicie wprowadzając w błąd, wyzyskując błąd lub wyzyskując niezdolność pokrzywdzonego do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

Przestępstwo oszustwa jest przestępstwem o charakterze materialnym, przy czym skutkiem jest niekorzystne rozporządzenie mieniem własnym lub cudzym (A. Marek, Komentarz do art. 286 Kodeksu karnego, LEX 2013), które musi być wynikiem działania sprawcy. Rozporządzenie mieniem polega na dokonaniu czynności rozporządzającej prawem majątkowym w rozumieniu prawa cywilnego, czyli na przeniesieniu, ograniczeniu lub zniesieniu prawa podmiotowego, w tym wypadku prawa o charakterze majątkowym (M. Kulik, Komentarz do art. 282 Kodeksu karnego, LEX 2013).

Niekorzystne rozporządzenie mieniem oznacza przy transakcjach pogorszenie sytuacji majątkowej rozporządzającego i jest szersze od pojęcia szkoda i strata. Niekorzystność nie oznacza bowiem niepowetowalności szkody. Wywiązywanie się ze zobowiązań w części oznacza także niekorzystność rozporządzenia mieniem, a w skrajnych przypadkach nawet spełnienie świadczenia wzajemnego w całości może zostać uznane za rozporządzenie niekorzystne.

Dla oceny, czy zaistniało przestępstwo oszustwa należy zbadać stosunek psychiczny sprawcy do czynu. Należy zbadać również możliwości finansowe sprawcy w chwili zawierania umowy, jego stan majątkowy oraz skalę przyjętych zobowiązań (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 kwietnia 2005 roku, WA 8/05, OSNwSK 2005/1/794 lub Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 2 czerwca 2004 r. II AKa 71/04, KZS 2004/9/36).

W realiach sprawy niniejszej M. M. (2) w okresie od 28 września 2010 roku do 27 maja 2011 roku w C., P., C. i K.. Ż. woj. (...) działając w warunkach przestępstwa ciągłego wielokrotnie, w krótkich odstępach czasu, z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził podmioty gospodarcze, tj. Usługi (...) w P., (...) sc. D. N. i W. N. w P., (...) s.c. M. – B. N. (1) w C., Przedsiębiorstwo (...) K.. (...) s.c. R. i G. Z., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości za pomocą wprowadzenia w błąd, w ten sposób, że działając jako Prezes Zarządu spółek (...) sp. z o.o. w L. i (...) sp. z o.o. w L. zamawiał u wymienionych kontrahentów dostawy piasku i usługi transportowe, nie mając zamiaru ani możliwości płatniczych wywiązania się z zaciągniętych zobowiązań w terminie, wyłudzając w ten sposób mienie w łącznej kwocie 257 430,22 złotych, w tym:

- w okresie od 28 września 2010 roku do 23 lutego 2011 roku w P. na podstawie faktur o nr (...) nabył towar w postaci piasku i usług, za który nie uregulował należności w łącznej kwocie 133 219,23 zł na szkodę firmy Usługi (...) w P.,

- w okresie od 26 października 2010 roku do 29 listopada 2010 roku w P. na podstawie faktur o nr (...) zamówił usługi transportowe, za które nie uregulował należności w łącznej kwocie 60 000 złotych na szkodę firmy (...) sc. D. N. i W. N. w P.,

- w okresie od 30 września 2010 roku do 10 grudnia 2010 roku w C. na podstawie faktur o nr (...) nabył towar w postaci piasku, za który nie uregulował należności w łącznej kwocie 35 000 złotych na szkodę firmy Kopalnia (...) sc. R. i G. Z.,

- w dniu 10 grudnia 2010 roku w K. Ż. na podstawie faktury o nr (...) nabył towar w postaci piasku, za który nie uregulował należności w kwocie 10 248 złotych na szkodę firmy Przedsiębiorstwo (...) K.. Ż.,

- w okresie od 31 stycznia 2011 roku do 27 maja 2011 roku w C. na podstawie faktur o nr (...) zamówił usługi dźwigowe, za które nie uregulował zapłaty w łącznej kwocie 18 962,99 zł na szkodę firmy (...) s.c. M. – B. N. (1) w C..

Zachowanie M. M. (2) zostało zakwalifikowane jako przestępstwo ciągłe wielokrotnie, ponieważ oskarżony swoje zachowania podejmował w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru. Świadczy o tym utrwalony proceder zachowania oskarżonego, który pomimo faktu, iż jako Prezes Zarządu spółek (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. zdawał sobie sprawę, że zarządzane przez niego spółki posiadają trudną sytuację finansową, że spółka (...) jest niewypłacalna, posiada zaległości w uiszczaniu należności publicznoprawnych, a także względem kontrahentów. Jak wspomniano wyżej, pomimo tego faktu oskarżony zaciągał nowe zobowiązania finansowe względem pokrzywdzonych w sprawie niniejszej, których nie był w stanie uregulować i faktycznie z całości zobowiązania się nie wywiązał. M. M. (2) zawarł z pokrzywdzonymi szereg ugód, które w ocenie Sądu nie miały służyć zabezpieczeniu wierzycieli, a jedynie odroczenie terminu płatności i dalsze wprowadzanie w błąd pokrzywdzonych, co do możliwości spłaty zobowiązań przez spółkę (...).

Łączna wysokość szkody poniesionej przez pokrzywdzonych po zsumowaniu kwot zadłużenia względem nich wynosi 257 430, 22 złotych, co w rozumieniu art. 115 § 5 kk stanowi mienie znacznej wartości. Dlatego czyn M. M. (2) należało zakwalifikować także z art. 294 § 1 kk, w którym przewidziane jest wyższe ustawowe zagrożenie za przestępstwo stypizowane w art. 286 § 1 kk w stosunku do mienia znacznej wartości.

Przy wymiarze kary za przestępstwo, którego dopuścił się M. M. (2) Sąd miał na uwadze treść art. 53 § 1 i 2 kk, a więc rodzaj i charakter naruszonego dobra, sposób i okoliczności popełnienia czynu, postać zamiaru i motywację sprawcy, cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, jak również potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Oceniając stopień zawinienia oskarżonego jako znaczny, Sąd miał na uwadze, że w sprawie nie zachodziły okoliczności ograniczające swobodę wyboru i realizacji zachowania zgodnego z prawem. W szczególności w toku postępowania nie ujawniły się okoliczności wskazujące na to, że M. M. (2) miał ograniczoną możliwości rozpoznania faktycznego i społecznego znaczenia swojego czynu. Oskarżony działał w normalnej sytuacji motywacyjnej i nie miał ograniczonej możliwości podjęcia decyzji zgodnego z prawem zachowania ani możliwości faktycznego sterowania swoim postępowaniem w wykonaniu powziętej decyzji.

Stopień społecznej szkodliwości przypisanego M. M. (2) czynu był znaczny. Swoim zachowaniem godził on w jedno z podstawowych dóbr chronionych prawem jakim jest mienie, a swoim czynem dał wyraz braku szacunku dla cudzej własności i reguł rządzących współżyciem społecznym i gospodarczym. Oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, nie licząc się z tym, że swoim zachowaniem nadszarpuje zaufanie swoich partnerów biznesowych, którzy działają na jednym rynku, w budownictwie.

Jako kolejną okoliczność obciążającą wskazać należy wcześniejszą karalność oskarżonego (informacja z K. k. 1281-1283, 1144-1146). M. M. (2) był karany prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 27 września 2013 roku sygn. akt III K 372/13 (k. 1181-1182), Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 17 września 2012 roku sygn. akt III K 142/12 (k. 1184-1185), Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 4 listopada 2011 roku sygn. akt III Ks 436/11 (k. 1192), Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 15 września 2010 roku sygn. akt III Ks 228/10 (k. 1194). Przepięstwa, za które oskarżony był wcześniej karany skierowane były przeciwko obowiązkom podatkowym, wiarygodności dokumentów, mieniu, wymiarowi sprawiedliwości i obrotowi gospodarczemu.

Kierując się powyższymi argumentami Sąd skazał M. M. (2) na karę roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności. Kara ta uświadomi sprawcy naganność jego postępowania i sprawi, że w przyszłości podobnych czynów nie popełni. Z uwagi na rozmiar szkody i ilość pokrzywdzonych osób sąd uznał, że tylko kara o charakterze bezwzględny będzie skuteczna i sprawiedliwa.

Pokrzywdzeni J. S. (1) prowadzący Przedsiębiorstwo (...), R. Z. i G. Z. prowadzący spółkę cywilną Kopalnia (...) s.c. (...) złożyli wnioski o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody. J. S. (1) złożył na piśmie wniosek o zasądzenie od oskarżonego kwoty 10 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za krzywdę (k. 1245-1246), jednak na rozprawie w dniu 13 lipca 2015 roku wniósł o nałożenie obowiązku naprawienia szkody (k. 1434). R. Z. i G. Z. także złożyli pisemny wniosek o zasądzenie od oskarżonego kwoty 35 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za krzywdę (k. 1248-1249), a na rozprawie w dniu 2 marca 2015 roku G. Z. podniósł, że wystąpili do Sądu o zwrot wyrządzonej szkody w kwocie 35 000 złotych, a nie zadośćuczynienie jak wskazywali w piśmie (k. 1272). Pozostali pokrzywdzeni nie złożyli wniosku o orzeczenie względem oskarżonego obowiązku naprawienia szkody. W stosunku do wiarytelności służących W. N. i D. N. zostały wydane nakazy zapłaty w postępowaniach cywilnych przez Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku w sprawach VIII GNc 5538/11, VIII GNc 5547/11, VIII GNc 5606/11 oraz VIII GNc 5571/11, dlatego Sąd nie orzekał w stosunku do nich obowiązku naprawienia szkody. Zgodnie bowiem z treścią art. 415 § 1 k.p.k. obowiązku naprawienia szkody nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. Zakaz ten odnosi się do każdego określonego w ustawie przypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody (patrz Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie IV KK 328/06 – OSNKW 2007/2/14 oraz Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2009 r. w sprawie V KK 149/09 – Biul. PK 2010/2/15-17).

Pomimo faktu, że M. N. (1) i B. N. (1) nie złożyli stosownego wniosku o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody, zgodnie z art. 46 § 1 kk Sąd może to zrobić również z urzędu. Z powyższych względów na podstawie art. 46 § 1 kk zasądzone od M. M. (2) na rzecz Przedsiębiorstwa (...) J. S. (1) kwotę 10 248,00 złotych, na rzecz Kopalni (...) s.c. R. Z. i G. Z. kwotę 35 000,00 złotych, a na rzecz (...) s.c. M. - B. N. (1) kwotę 18 962,99 złotych.

Orzeczenie o kosztach sądowych uzasadnia treść art. 624 § 1 kpk, art. 626 § 1 kpk oraz art. 17 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973 roku (Dz. U. Nr 49 z 1983 roku, poz. 223 - z późniejszymi zmianami),

gdyż Sąd uznał, że poniesienie ich byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe z uwagi na zobowiązanie oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w łącznej wysokości 64 210,99 złotych.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w wyroku.